SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	23/10050
Dok.nr:	24/38639
Arkiv:	FE-033
Saksbehandler:	Oddbjørg Birkelid
Dato:	27.11.2024

Fritak fra politisk verv - representant fra INPs liste
Søker Lone Kristin Eliassen

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS - 088/24	Kommunestyret	16.12.2024

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
Kommunestyret gir Lone Kristin Eliassen fritak fra vervet som varamedlem til kommunestyret for resten av valgperioden.

Hjemmel for vedtaket er kommuneloven § 7-9 annet ledd. Helsemessige årsaker legges til grunn.

Kommunestyret behandling - 16.12.2024 - PS-088/24

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Votering:
Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Kommunestyret PS - 088/24 VEDTAK:
Kommunestyret gir Lone Kristin Eliassen fritak fra vervet som varamedlem til kommunestyret for resten av valgperioden.

Hjemmel for vedtaket er kommuneloven § 7-9 annet ledd. Helsemessige årsaker legges til grunn.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Lone Kristin Eliassen er gjennom nytt valgoppgjør i valgstyrets møte 27.11.2024, sak 006/24 kommet inn som varamedlem til kommunestyret på INP sin varamedlemsliste. Hun søker fritak fra vervet. Søknaden er begrunnet i helsemessige forhold og sykdom i nærmeste familie. Hun oppgir at forholdene er endret etter at hun sa ja til å stille til valg.

FAKTA I SAKEN

Lovverk
Kommunelovens § 7-9 har bestemmelser om uttreden og fritak, og lyder slik:
«En folkevalgt som ikke lenger er valgbar til et folkevalgt organ, trer endelig ut av organet. En folkevalgt som er registrert som utflyttet fra kommunen eller fylkeskommunen, og derfor ikke lenger er valgbar, kan likevel tre inn igjen i vervet hvis han eller hun flytter tilbake igjen innen to år.

Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne, kan kommunestyret eller fylkestinget etter søknad frita den folkevalgte for vervet midlertidig eller for resten av valgperioden. Når søknaden vurderes, skal det legges vekt på om grunnlaget for søknaden var kjent på det tidspunktet da den folkevalgte samtykket i å bli valgt. Den som ikke har nådd stemmerettsalderen, har krav på fritak hvis han eller hun søker om det.

En folkevalgt som har fått innvilget midlertidig fritak, har ikke rett til å tre inn igjen i vervet før fritaksperioden er over.»

Retningslinjer
Om vesentlig ulempe jf. § 7-9, annet ledd er det i Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-2019-4, sagt at:

«Som vesentleg ulempe for den folkevalde personen vil typisk vere hans eller hennar si helsetilstand, arbeidsforhold, familieforhold eller andre velferdsgrunnar. Ulempa må som utgangspunkt gjelde den folkevalde personen sjølv, og det skal normalt ikkje vere fritaksgrunn at for eksempel arbeidsgivaren ikkje er nøgd med at han eller ho er borte for å delta i møte i folkevalde organ. Det skal ikkje vere kurant å gje fritak frå eit folkevald verv, og lova krev at ulempa med å forsette i vervet skal vere vesentleg. Når kommunestyret handsamar søknaden, skal dei legge vekt på om grunnlaget for søknaden var kjend då personen ga sitt samtykke til å bli vald til vervet. Ein folkevald person som ikkje har nådd alderen for røysterett, har krav på fritak dersom han eller ho ber om det.»

VURDERING
Søknaden om fritak skal vurderes etter kommunelovens § 7-9, annet ledd.

Med lovens formulering «Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne», må man anta at den folkevalgtes egen oppfatning av ulempens omfang må tillegges vekt. Helsemessige forhold er i retningslinjene nevnt som et forhold som typisk vil kunne medføre vesentlig ulempe.

Kommunedirektøren anbefaler at Lone Kristin Eliassen gis fritak som omsøkt som følge av helsemessige forhold og basert på kommunens praksis på området.

Konsekvensen av et fritak er at INP har et varamedlem for lite på sin liste. Ordfører må vurdere om det er behov for nytt valgoppgjør etter valglovens §14-2, annet ledd. I så fall framlegges dette i egen sak til valgstyret.

KONKLUSJON
Søknaden innvilges.